

L'editorial mallorquina Leonard Muntaner reedita 'Crist de 200.000 braços', una gran epopeia de l'exili

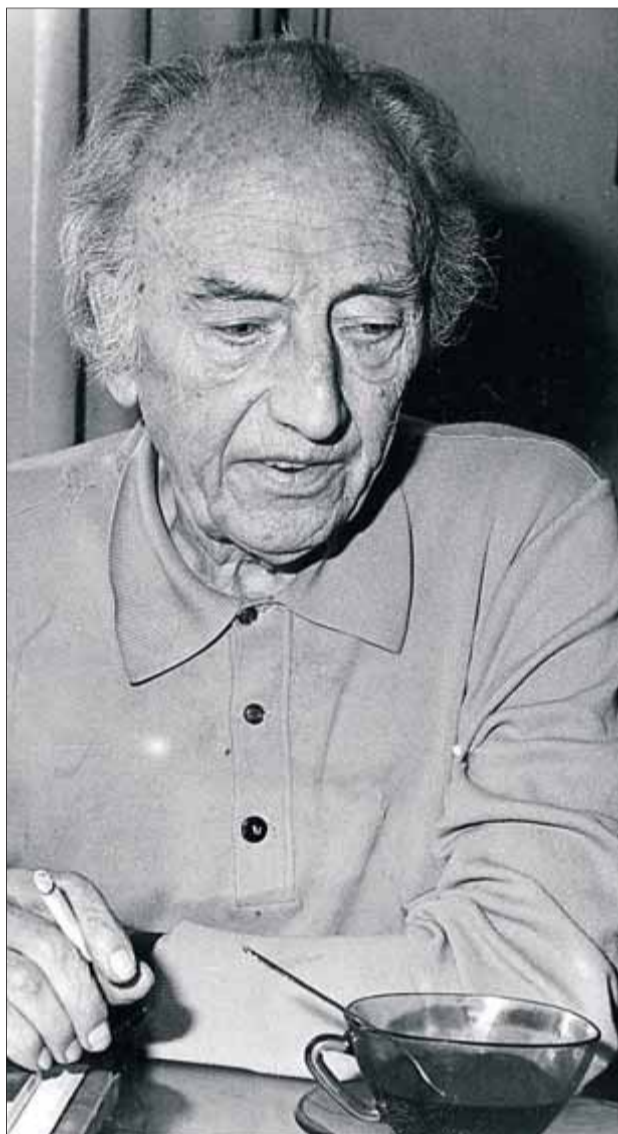
Bartra a Argelers

David Castillo
BARCELONA

"Un mes enrera la platja d'Argelers era deserta". Així s'inicia la novel·la *Crist de 200.000 braços*, que acaba de reeditar Leonard Muntaner dins la nova col·lecció *Debiaix*, que continuarà, després de l'estiu, amb *La dona errant*, de la malaguanyada Helena Valentí, i una selecció de títols internacionals: el siríà Zakaria Tàmer i obres de Jane Bowles, Anaïs Nin i Lev Tolstoi.

Maria Muntaner, directora de la col·lecció, ens explica a l'Espai Mallorca que la novel·la de Bartra era una obra que calia recuperar perquè és un clàssic de la literatura catalana contemporània a la qual els estudiants no tenien accés. També per reivindicar Bartra, del qual enguany se celebra el centenari del naixement. Durant la Setmana de Poesia es va col·locar una placa a la casa de la Rambla on va néixer i Sam Abrams, que ahir a la tarda va presentar la reedició, va organitzar un recital d'homenatge amb diferents figures de la nostra poesia.

Les vicissituds de la novel·la semblen una prologació de l'epopeia que el poeta va viure quan les restes de l'exèrcit republicà derrotat i milers de ciutadans van creuar la frontera francesa per anar a petar a camps de concentració com el de la platja d'Argelers, on Bartra va recrear la seva novel·la a partir de les vivències de quatre personatges. Amb una prosa marcadament

Agustí Bartra va viure les vicissituds dels camps de concentració i les va recrear a la seva obra ■ FERRAN SENDRA

poètica, tal com explica Lluís Solà a l'epíleg de l'edició, es parteix d'una visió col·lectiva de la Catalunya que va perdre la guerra, la "literaturització d'una experiència", concentrant les situacions d'un home que està desemparat i que, com

la bona poesia, ens parla "de sang i de dolor, d'exili i de llibertat, d'amor i d'odi, d'ésser i de desésser". La reedició ha partit de l'edició introductòria que va fer Proa l'any 1974 a partir d'una versió del 1968 en català que procedia de la castella-

na que Bartra havia publicat a l'exili mexicà el 1943. En la reedició s'ha comptat amb el pròleg del poeta Francesc Vallverdú, de fa ja 34 anys, que ell no ha volgut tocar pel seu valor històric. Vallverdú es congratula amb l'editorial Leonard Muntaner "pel rescat de l'ostracisme en què es tornava a trobar aquesta obra excepcional i de magnífiques qualitats literàries".

L'editora Maria Muntaner va recordar que la seva editorial vol tenir una línia narrativa d'alt nivell i que en el territori de l'assaig i de la poesia han aportat títols de figures com Arendt, Barthes i Apollinaire i el recent de Dino Campana. Muntaner també va destacar que la novel·la de Bartra conserva una lectura plenament assumible, perquè és "una obra peculiar, molt lírica i que no ha quedat desfasada". Muntaner va recordar les paraules de Lluís Solà, que ha escrit que Bartra és un d'aquells autors que no acaben de tenir el seu lloc i que en qualsevol altre país serien de lectura natural: "La situació política, social i cultural actual no pot ser compresa sense una visió a fons del nostre passat immediat, i una obra de la magnitud humana i literària de la de Bartra és un dels monuments que ens obren la dimensió profunda del passat".

A part de les llibreries de vell, *Crist de 200.000 braços* només es podia trobar a l'antologia *Narrativa catalana de l'exili*, que Cerele de Lectors i Galàxia Gutenberg va publicar en edició de Julià Guillamon. ■

'Bragg apartment', obra pintada a Nova York el 2007 per Bob Dylan i que ara s'exposa a Londres ■ AVUI

Un centenar d'acolorides obres del cantant, en una galeria de Londres

El pintor Bob Dylan

Conxa Rodríguez
LONDRES. CORRESPONSAL

Se sap que el *beatle* Paul McCartney i David Bowie també pinten. Però Bob Dylan els passa la mà per la cara quan es tracta d'utilitzar els pinzells. Ho demostra el gairebé centenar d'aquarel·les, dibuixos i acrílics que es presenten a Londres en la primera gran exposició d'obres d'art del músic que continua la seva gira inacabable per Europa, en una itinerància expositiva que també passarà per Andorra.

L'exposició es titula *Drawn blank (Dibuixar en blanc)* i és ben bé una crònica del músic dels molts anys que porta a la carretera. Escalts de colors per configurar persones, llocs, interiors, paisatges i objectes. Habitacions d'hotel agafades gairebé des de tots els angles possibles o la sèrie de quadres *Via del tren*, sobre la qual Dylan escriu: "El soroll del tren ha estat sempre a prop d'on he viscut, és un soroll familiar amb el qual em sento com a casa".

Al final de la via, allà on l'amplada de la pista es

converteix en un punt invisible, el cel pot ser blau fosc, groc ataronjat o verd. És el mateix que fa a *Dona al bar Red Lion*, una figura d'esquena en diferents versions de diferents colors, tots vius i llampants. "Els colors no tenen cap significat, són rampells de creativitat, com les seves cançons", diu Kate Anderson, comissària de la mostra.

El missatge

Tractant-se de Bob Dylan, algun missatge social i polític s'hi ha colat, tot i que no n'hi ha gaires. Una obra retrata l'estàtua de la Llibertat amb un quadern a la mà en què es llegeix la frase "Violar no és sexe".

A *Bar de camioners* fa una composició amb perspectives de persones i espais semblant a les d'Edward Hopper. Sigui com sigui, el que el delata com a músic més que com a pintor són els simplificats retrats de persones. ■

* **Bob Dylan.** HALCYON GALLERY, 24 BRUTON STREET, LONDRES. DEL 14/6 AL 13/7

Pèrdues de 800 milions el 2007 per la pirateria

Redacció
BARCELONA

El sector audiovisual de l'Estat espanyol xifra en 800 milions d'euros les pèrdues provocades per la pirateria durant el 2007, segons va assegurar ahir a Madrid el president de Filmax, Julio Fernández. El productor català va fer

aquestes declaracions en el marc de la tercera edició de Cine Spanish Film Screenings, durant una taula rodona que també va reunir l'actor Eduardo Noriega, el distribuïdor i exhibidor Enrique González Macho, el representant de Motion Picture Association Halli Kristinsson i el director Manuel Gutiérrez Aragón.

Les vendes de productes a través del *top manta* i les descàrregues digitals a través de la xarxa han provocat aquests 800 milions de pèrdues, que s'eleven fins a 1.000 milions si es compten les descàrregues il·legals de videojocs. Les xifres són un avançament d'un informe elaborat per la consultora GFK. A tot l'Estat hi ha uns

cinc milions d'usuaris d'internet, que durant l'any passat van descarregar un total de 240 milions de pel·lícules. Els *top manta* en van vendre uns 35 milions de còpies, mentre que al mercat legal només s'han venut uns 37 milions de DVD.

L'exhibidor Enrique González Macho va destacar que les empreses de telecomunicació "fomenten de forma indirecta" les descàrregues il·legals, i creu que només es trobaran amb els creadors per arribar a un acord quan "després de vendre la tecnologia necessària per a la descàrrega, només els quedi vendre els continguts". ■